

Forró fém

A jókora, 20-30 kg-os, olvadt horganyadagok merítéséhez férfierő kell!

A bemutatóteremben

Míves épületrészletek

Pontos másolat

A kecskeméti templom díszének újraalkotásához (balra) rendelkezésre állt az eredeti darab is (jobbra)

hogy történelmi épületek állagát óvjuk meg és adjuk át őket a jövő generációinak! Elsősorban az Országházat említeném, de azonkívül még nagyon sok másik szép épületen dolgoztunk már: az Operaházon, a Keleti pályaudvaron, a Széchenyi fürdőn át egészen a Vígszínházig és a brüsszeli Igazságügyi Palotáig.” Ám nem lenne teljes a kép, ha nem említene meg a mindehhez nélkülözhetetlen, összetett tevékenységsort – amit jó, ha megvalósítóként mindmind maga körül tudhat: a fém-

nyomást, az öntő-préselő kapacitást, az épületbádogosságot, de még a kicsiny ács-asztalos vonalat is. Ez utóbbi éppen a belgiumi munka alkalmával jött jól. Ott ugyanis az ácsok haladtak elől, rendbehozták a faszervezetet, és mögöttük munkálkodtak a fémesszakemberek. Így hatékonyan, ugyanakkor időben befejezték a felújítást.

Mára mindössze 3-4 nívós díszműbádogos-manufaktúra maradt hazánkban, ezért egy-egy nagyobb megbízás során együtt kell mű-

ködniük, hogy teljesíteni tudják az egyébként igen szűkre szabott határidőket. Ráadásul a szakemberhiányt és a szakmai generációk közötti évtizedes korkülönbségeket is kezelik a kooperációval. „Jól látszik az utánpótlás elégtelensége abból, hogy nálunk 36 esztendő a legfiatalabb dolgozó...”

SARUSI ISTVÁN
TUDOMÁNYOS ÉS
KULTURÁLIS TÉMÁKAT
FELDOLGOZÓ, SZABADÚSZÓ
FOTÓS, ÚJSÁGÍRÓ

FOTÓ: HOTFLASH © SHUTTERSTOCK

Álcserpes teknős

A Zöld-foki-szigeteken található a harmadik legnagyobb szaporodóhelyük. Évszázadokkal ezelőtt még kedvelt ételismiszerforrásként szolgáltak, ám ma már védelem alatt állnak – mivel (főleg Boa Vistán) a fészkeket rejtő homokdűnék egyben kedvelt strandterületek is

BOA VISTA HAJÓRONCS, HOMOKDÜNE, KECSKE

▷ SZÖVEG: UDVARVÖLGYI ZSOLT

Persze az alapinformációkat tudtuk: Afrika, Atlanti-óceán, turistaparadicsom, napsütés, homokdűnék, teknősök – és talán lehet majd pecázni is... De azt nem gondoltuk, hogy a sziget egyik fő – ha nem a legnagyobb – látványossága egy hatalmas, rozsdásodó hajóroncs

Boa Vista a Zöld-foki Köztársaság harmadik legnagyobb szigete (620 km²). Könnyű körbeutazni, alakja fügeszerű, és neve portugálul „jó kilátást” jelent. Legközelebbi szomszédja a Sal-sziget, mintegy 50 km-re. Afrika szengáli partjaitól 450 km-re fekszik, félsivatagos-sivatagos felszínnel,

néhány vulkanikus hegygel tarkítva. Legmagasabb pontja a Monte Estancia (387 m). A hőmérséklet egész év folyamán 20–32 C° körüli, mindig fúj a kellemes északi szél, és mindenhol kecskék bukkannak fel.

Szent Izabella-templom, Sal Rei

A lakosság háromnegyede római katolikus, de jelen vannak a különböző protestáns, neoprotestáns és egyéb keresztény közösségekhez tartozó hívek is

FOTÓ: UDVARVÖLGYI ZSOLT

FOTÓ: ERIC VALENNE GEOS ©SHUTTERSTOCK

Kalózok, rabszolga-kereskedők

Az útikönyvek és utazási irodák úgy hirdetik: „Boa Vista szigete a vándorló bálnák és a szárazföldön fészkelő tengeri teknősök egyik kedvenc úti célja” – és az óceán szinte pezseg a sok haltól. Ez költői túlzás ugyan, de a bálnavadászat egykor valóban fontos vonzerő volt erre. A lakatlan szigeteket a 15. században fedezték fel a portugálok, Boa Vistán 1460-ben jártak először. A szigetcsoport az afrikai rabszolga-kereskedelempontjává vált, később pedig a bálnavadászat és a transzatlanti hajózás fontos szén- és utánpótlási állomása lett. 1498-ban, harmadik útja során Kolumbusz is megfordult a szigeten. Sőt, Sir Francis Drake, a

„királynő kalóza” is elhajózott erre, amikor 1576–1586 között három alkalommal is kifosztotta a közeli Santiago szigetén fekvő Ribeira Grande de Santiago városát. 1620-ban angol telepesek érkeztek a sókészlet kiaknázására,

Sir Francis Drake, a „királynő kalóza” is elhajózott erre, amikor 1576–1586 között három alkalommal is kifosztotta a közeli Santiago szigetén fekvő Ribeira Grande de Santiago városát.

lepárlókat építettek, de folyamatosan szenvedtek a kalóztámadásoktól. A későbbi, nem épp környezetbarát gazdálkodás, az erdőirtások, valamint az aszályok éhín-

séghez, sárgalázjárványhoz és elvándorláshoz vezettek. A migráció eredményeként a külföldön élő zöld-foki-szigetekiek száma – akik többnyire Bostonban és Nyugat-Európában koncentrálódnak – ma nagyobb, mint az anyaországban élőké.

A szigetek fél évezredig a portugál gyarmatbirodalom részei voltak. 1960-tól a nyugat-afrikai Bissau-Guinea megkezdte Afrika leg-hosszabb szabadságharcát, amelyben a Zöld-foki-szigetek is részt vett. Az afrikai

portugál gyarmatok végül is csak a Salazar-rendszer bukása és az 1974. áprilisi, portugál „szegfűk forradalmának” győzelme után, 1975-ben váltak függetlenné.

Stresszmentesen

A szigetet gyorsan bekalandozhatjuk – megsodálva a homokfövenyek végtelenségét, felkeresve a Varandinha-barlangokat, átkelve a Viana-sivatag homokdűnéi között. És persze ott a sziget egyetlen és ezáltal „fő” városa, Sal Rei, melynek

Több száz főre becsülik a legálisan – vagy illegálisan – érkező szenegáli és guineai közösség tagjait, akik közül sokan vándorárusként a legváltozatosabb portékákat kínálják az itt üdülő külföldieknek.

neve, a „sókirály” a település egykori húzóágazatára, a sókitermelésre utal.

A sziget azonban többnyire békes, csendes kis falvakból áll, ahol

Partra vetett szörny

Az M/S Cabo Santa Monica spanyol teherhajó roncsa a sziget egyik fő látványossága. Értékes áruval, köztük 4 nagy haranggal Brazíliába és Argentínába tartott, ám 1968. szeptember 1-jén a kora reggeli órákban zátonyra futott Boa Esperança partjánál. A legénység épségben el tudta hagyni a hajót, a rakomány egy részét is sikerült megmenteni, de a roncs több mint 50 éve, fokozatosan szétmállva és rozsdásodva, óriás tengeri csontvázként hever a fövényen

szinte megállt az idő. A 10 sziget közül ez a leggyéribben lakott: a

15 ezer főnyi lakosság vagy az idegenforgalomból és vendéglátásból próbál megélni, vagy állattenyésztéssel foglalkozik. De sokan halásznak és a sóipar sem halott.

Ugyanakkor több száz főre becsülik a legálisan – vagy illegálisan – érkező szenegáli és guineai közösség tagjait, akik közül sokan vándorárusként a legváltozatosabb

portékákat kínálják az itt üdülő külföldieknek.

Bár bálnákat vagy tengeri teknősöket nem biztos, hogy láthatunk, mosolyt annál inkább: és nemcsak az árusok vagy a turizmusból élők, hanem a járókelők is mosolyognak egymásra és ránk is. „No Stress” – szól a zöld-fokiak szlogenje, és milyen igazuk van!

 UDVARVÖLGYI ZSOLT
TÖRTÉNÉSZ-SZOCIOLÓGUS